

A régi és az új feszültsége

Gondolatok Máté evangéliumából 2.

Suhai György

2021.05.03.

Ma böjtölünk és imádkozunk feleséggel egy a Sarokkő által kezdeményezett imalánc keretében Magyarorszáért és a covid járvány ellen. Ma reggel épp a böjttel kapcsolatban olvastam egy érdekes részt Máté evangéliumából:

Mt 9:12-17 Jézus pedig ezt hallván, monda nekik [farizeusoknak]: Nem az egészségeseknek van szüksége orvosra, hanem a betegeknek. ¹³ Elmenvén pedig tanuljátok meg, mi az: Irgalmasságot akarok és nem áldozatot. Mert nem **az igazakat** hivogatni jöttem, hanem **a bűnösöket** a megtérésre. ¹⁴ Akkor a János tanítványai jövének hozzá, mondván: Miért hogy mi és **a farizeusok sokat böjtölünk, a te tanítványaid pedig nem böjtölnek?** ¹⁵ És monda nekik Jézus: Vajjon gyászolhat-e a násznép, amíg velük van a vőlegény? De eljönnek a napok, amikor elvételük tőlük a vőlegény, és akkor böjtölni fognak. ¹⁶ Senki sem varr **új ruhából** foltot a **régi ruhára**; mert ami azt kitoldaná, még elszakít a ruhából és nagyobb szakadás lesz. ¹⁷ **Új bort** sem töltenek **régi tömlőkbe**; máskülönben a tömlők szétszakadnak, és a bor kiömlik, a tömlők is elvesznek; hanem **az új bort új tömlőkbe** töltik, és mindkettő megmarad.

Jézus a farizeusoknak címzi ezt az üzenetét, azaz a törvény vallásos teljesítményen alapuló rendszere képviselőinek. A böjt, mint Istentől rendelt vallási gyakorlat is ennek a régi, ÓSZ-i rendszernek az egyik fontos eleme volt. A farizeusok arról voltak híresek, hogy nagyon sokat böjtöltek. Ezt mindenki tudta róluk, ezáltal tették magukat "igazzá" és ezáltal a vallásos teljesítményük által gondolták magukat igaznak, egészségesnek Isten és az emberek szemében. És ezért nem tudták befogadni azt az igazságot, ami Istentől adatik, egyedül kegyelemből, egyedül hit és Szentlélek által és amit Jézus kínált és kínál ma is mindenkinek. Velük ellentétben a paráznák, vámszedők, azaz a maguk és mások szemében "bűnösök" tudták és beismerték, hogy nincs semmilyen saját igazságuk, hogy lelkileg betegek. Ezért voltak nyitottak Jézus igazságára. Jól érzékelteti ezt a különbséget a két csoport között Jézus példázata:

Lk 18:11-14 A farizeus megállván, ily módon imádkozék magában: Isten! hálaikat adok néked, hogy nem vagyok olyan, mint egyéb emberek, ragadozók, hamisak, paráznák, vagy mint ím e vámszedő is. ¹² Böjtölök kétszer egy héten; dézsmát adok mindenből, amit szerzek. ¹³ A vámszedő pedig távol állván, még szeméit sem akarta az égre emelni, hanem mellét verte, mondván: Isten, légy irgalmas nekem bűnösnek! ¹⁴ Mondom nektek, ez megigazulva ment haza, inkább hogynem amaz: mert valaki felmagasztalja magát, megaláztatik; és aki megalázza magát, felmagasztaltatik.

Jézus szívesen töltött időt a "bűnösökkel" és nem esett hanyatt az "igaz" farizeusok vallásos teljesítményétől. Jézusról nem olvassuk, hogy, a Szentlélek alászállása után, valamikor is böjtölt volna és feltűnő volt mindenki számára, hogy a tanítványai se böjtöltek. El is mondja, hogy mi ennek az oka:

Mt 9:15 Vajon gyászolhat-e a násznép, amíg velük van a vőlegény? De eljönnek a napok, amikor elvételük tőlük a vőlegény, és akkor böjtölni fognak.

Vagyis Jézus, a szerelmes Vőlegény örömteli jelenléte kizárja a böjtöt, a gyötrődést, sanyargatást, gyászt, szomorúságot, érzelmi, testi, lelki nélkülözést. Jézus jelenléte **teljesen megelégti azt, aki Benne hisz**, aki Hozzá tartozik, aki vele szeretetkapcsolatban van (a násznép és a menyasszony). A böjtnek csak és kizárólag akkor van helye, ha "elvéteik a Vőlegény", azaz megszakad a kapcsolat, megszűnik a jelenlét. Itt Jézus a kereszthalála és feltámadása közti "napokra" utal, tehát nem a

mostani, vagyis a mennybemenetele utáni időszakra. Hiszen mielőtt a mennybe ment volna, világosan megígérte, hogy mindig velünk lesz egészen a világ végéig (Mt 28:20)! Tehát nincs többé helye, szerepe a böjtnak! Nincs többé okunk szomorkodni, gyászolni, önmagunkat sanyargatni, nélkülözni, mert örökre, folyamatosan velünk van a Vőlegény! Csak az böjtől, nélkülözik, szomorkodik és gyászol, aki ezt nem hiszi, azaz nem tapasztalja Jézus jelenlétét, vagyis akinek nincs élő, mély, örömteli, minden szempontból megelégtető szeretetkapcsolata Jézussal. És akkor tényleg nincs más, mint a böjt és minden más vallásos cselekedet, amivel a farizeusok is megpróbálták Isten jelenlétét pótolni vagy kicsikarni.

Attól kezdve, hogy Jézusban Isten eljött közénk és folyamatosan velünk van, nincs szükség vallásos pótszerekre, így a böjtre sem. Nem kell többé erőlködnünk önmagunk megelégtetéséért. Mert Jézusban Isten szeretete és igazsága tökéletesen megelégtet bennünket. Egy dolog van, amit tehetünk, hogy élvezzük ezt az örömteli isteni jelenlétet úgy, mint ahogy egy menyasszony élvezi a vőlegény jelenlétét, társaságát és hagyja hogy szeresse őt, gyönyörködjön benne és elhalmozza őt az ő ajándékaival. Ha elkezdene böjtölni a menyasszony a vőlegény társaságában azzal felrúgná és megtörné a meghittséget. A vőlegény örül a menyasszonyának és el akarja halmozni őt minden ajándékával, de a menyasszony inkább az önmegtagadást, nélkülözést, szomorkodást választja. Jézus roskadozó, terített asztalla vár minket, mi pedig inkább böjtölünk. Micsoda visszautasítás, milyen arcu csapás volna ez a mi drága Vőlegényünk számára. Ezt tették a farizeusok Jézus/Isten jelenlétében.

Akkor vessük el teljesen a böjtöt?

Nem. Hiszen Jézus maga is beszél a böjtről és az imádsággal egy lapon említi azt.

Mt 6:16-18 Mikor pedig böjtöltök, ne legyen komor a tekintetetek, mint a képmutatóké, akik eltorzítják arcukat, hogy lássák az emberek, hogy ők böjtölnek. Bizony mondom nektek, elvették jutalmukat. ¹⁷ Te pedig **mikor böjtölsz**, kend meg a te fejedet, és a te arcodat mosd meg; ¹⁸ Hogy ne az emberek lássák böjtölésedet, hanem a te Atyád, aki titkon van; és a te Atyád, aki titkon néz, megfizet neked nyíltan.

Tehát nagyon fontos a helyes motiváció. Ne Isten és emberek tetszését próbáljuk kicsikarni a böjttel, hanem arra használjuk, hogy még jobban ráhangolódunk az Atya hullámhosszára, akarataira.

Ezzel összhangban olvasunk Jézus mennybemenetele után is a böjtről.

Apcsel 13:2-3 Mikor azért azok [az antiókiai gyülekezet] szolgáltak az Úrnak **és böjtöltek**, ezt mondta a Szentlélek: Válaszátok el nekem Barnabást és Saulust a munkára, amelyre én őket elhívtam. ³ Akkor, miután **böjtöltek** és imádkoztak, és kezeiket rájuk vetették, elbocsátották őket.

Apcsel 14:23 Miután pedig gyülekezetenként véneket választottak nekik [kiszásiaiaknak], imádkozván **böjtölésekkel** együtt, az Úrnak ajánlották őket, akiben hittek.

2 Kor 6:5 [Pál] vereségben, tömlöcben, háborúságban, küzködésben, virrasztásban, **böjtölésben**,

2 Kor 11:27 Fáradságban és nyomorúságban, gyakori virrasztásban, éhségben és szomjúságban, gyakori **böjtölésben**, hidegben és mezítelenségben.

A böjtről szóló rövid, de velős tanítás után Jézus elmagyarázza azt is, hogy mit jelent átállni a régiből az újra, a törvény rendszeréből a Jézussal való élő kapcsolatra.

Mt 9:16 Senki sem varr **új ruhából** foltot a **régi ruhára**; mert ami azt kitoldaná, még elszakít a ruhából és nagyobb szakadás lesz.

Első és legfontosabb dolog, hogy nem lehet keverni a régít az újjal! Nem lehet egyszerre a törvény rendszerében és a kegyelem rendszerében élni. Nem lehet egyszerre test szerint és Lélek szerint élni. nem lehet egyszerre a magunk igazságából és Krisztus igazságából élni, azaz a saját cselekedeteimben, érdemeimben bízni és Krisztus tökéletes váltságművében is bízni.

Az **“új ruha”** ez esetben valószínűleg egy utalás *Krisztus igazságára*, amelyet hit által megkaptunk és ami befedezi, sőt elveszi minden rútságunkat, szégyenünket és bűnünket.

Ézs 61:10 Örvendezvén örvendezek az Úrban, örüljön lelkem az én Istenemben! Mert az üdvösség ruháival öltöztetett fel engem, **az igazság palástjával vett körül engem**, mint vőlegény, aki pap módjára ékesíti fel magát, és mint menyasszony, aki felrakja ékeszereit.

2 Kor 5:21 Mert azt, a ki bűnt nem ismert, bűnné tette értünk, hogy **mi Isten igazsága legyünk Őbenne**.

Ézs 61:3 Hogy segítsék Sion gyászolóin: a hamu helyett koszorút adjak nekik, **öröm olaját a gyász helyett, dicséret palástját a csüggedt lélek helyett, hogy az igazság fáinak nevezzék őket**.

A **“régí ruha”** a cselekedetek általi megigazulás, azaz a vallásos erőfeszítéseink koszos, bűdös göncce, amit Jézus tud csak levenni rólunk.

Ézs 64:5 Mindnyájan olyanok lettünk, mint a tisztátalanok, és **minden igazságunk olyan, mint a beszenyezett ruha**.

Pontosan ilyen ruha volt **Pálon**, a magát egykor „igaznak”, „egészségesnek” tartó farizeuson is, aki Jézus megismerése által képes volt meglátni és levetni a koszos ruháját.

Fil 3:4-9 nekem **test szerint is van miben bizakodnom**. Ha valaki úgy véli, hogy a testben bizakodhat, én még inkább: **5** körülmetéltek nyolcadnapon, Izráel nemzetségéből, Benjámin törzséből való vagyok, zsidó a zsidók közül, törvény tekintetében farizeus, **6** buzgóság tekintetében az egyházat üldöző, **a törvénybeli igazság tekintetében pedig feddhetetlen voltam**. **7** De amik nekem egykor nyereségek voltak, azokat **kárnak ítélem** Krisztusért. **8** Sőt most is kárnak ítélek mindent Krisztus Jézus, az én Uram ismeretének gazdagsága miatt, akiért kárba veszni hagytam és **szemétnek ítélek mindent**, hogy Krisztust megnyerjem, **9** és benne olyannak bizonyuljak, mint akinek **nincs saját igazságom a törvényből, hanem a Krisztusban való hit által van igazságom**, Istentől való igazságom a hit alapján.

Ez a ruhacsere történt **Jósua főpap** esetében is:

Zak 3:4 És szóla és monda az előtte állóknak: **Vegyétek le róla a szennyes ruhákat!** És monda neki: Lásd! Levettem rólad a te álnokságodat, és **ünnepi ruhába öltöztetlek téged!**

Tehát nem csinálhatjuk azt, hogy felépítjük, a cselekedeteink alapján a magunk igazságát (pl. mások véleményétől függünk, mások tetszését keressük, hírnevet próbálunk szerzni magunknak valamilyen cselekedetünkkel stb.) és aztán, amikor ebben kudarcot vallunk, akkor kérjük Jézust, hogy adjon egy kicsit az ő igazságából arra a területre, ahol nem megy az igazságépítés. Például, segítsen abban, hogy többet, jobban tudjak teljesíteni a munkahelyemen, hogy elismerjen a főnököm, hogy ezáltal értékesebbnek, igazabbnak érezhessem magamat. Jézus azt mondja, hogy ezzel az egész

gondolkodásmóddal, a saját cselekedeteimben, teljesítményemben, érdemeimben való bizakodással kell szakítanunk ahhoz, hogy megkapjuk Istentől azt, amiért körmünk szakadtáig küzdünk: *az igazzá léte*. Igaznak lenni azt jelenti, hogy rendben vagyok, nincs bennem semmi kifogásolni, szégyellni való; gyönyörű vagyok, még hozzá nem emberek, hanem a leghatalmasabb lény, az én Teremtőm és mennyei Édesapám szemében. Ez az az elismerés, amire a szívünk vágyik, erre teremtettünk és ezt keressük mindannyian. De ez csak és kizárólag Jézusban lesz a miénk, a mi erőfeszítéseinktől, cselekedeteinktől függetlenül.

Az **“új bor”** bizonyára a Szentlelket jelképezi, ami a szívünkbe árad és felvidít, amikor újjászületünk és átadjuk az életünket Krisztusnak. *“Ne részegedjete meg bortól, hanem töltekezzetek be Szentlélekkel”* (Ef 5:18), – írja Pál. Ő a mi “üzemanyagunk”, a Szentlélek a mi energiatalunk! Mondhatnánk úgy is, hogy “ne a redbullból nyerjete erőt, hanem az Élő vízzel elégítete meg magatokat!”.

Jn 4:13-14 Mindaz, aki ebből a vízből iszik, ismét megszomjazik: ¹⁴ Valaki pedig abból a vízből iszik, amit én adok neki, soha többé nem szomjazik meg; hanem az a víz, amit én adok neki, örökre buzgó víz forrásává lesz őbenne.

Jn 7:37-39 Ha valaki szomjas, jöjjön én hozzám, és igyék. ³⁸ Aki hisz én bennem, amint az Írás mondta, élő víz folyamai ömlenek annak belsejéből. ³⁹ Ezt pedig a Lélekről mondta, melyet a benne hívők fognak kapni.

Ézs 44:3 Mert vizet öntök a szomjúhozóra, és folyóvizet a szárazra; kiöntöm Lelkemet a te magodra, és áldásomat a te csemetéidre.

A **“régibor”** a testies, vallásos lelkiületre utal, ami csak néha-néha, ideig-óráig adott örömet és csak részlegesen tudott megelégtetni minket, mégis éveken át azt ittuk. Mert azt hittük, hogy nincs jobb a mi régiborunknál.

A **“tömlők”** valószínűleg a kereteket jelölik. A **“régibor”** a törvény rendszere által megmerevedett intézményes vallás/egyház kereteit jelöli, ami akkor a zsidó vallást és a templomhoz kapcsolódó kultuszt jelentette, ma a történelmi egyházak és minden elintézményesült “kisegyház” szűkös kereteit jelenti, melyek között nem tud szabadon áradni a Szentlélek a nélkül, hogy szétfeszítené a megmerevedett kereteket. Az **“új tömlő”** az Istennel való élő, dinamikus szeretetkapcsolat végtelen dimenzióit jelenti, ahol a Szentlélek szabadon áradhat. Ezen dimenziók felfedezése a legfőbb küldetésünk!

Ef 3:16-19 Hogy adja meg néktek az Ő dicsősége gazdagságáért, hogy hatalmasan megerősödjete az Ő Lelke által a belső emberben; ¹⁷ Hogy lakozzék a Krisztus a hit által a ti szívetekben; ¹⁸ A szeretetben meggyökerezvén és alapot vetvén, **hogy megérthesséte minden szentekkel egybe, mi a szélessége és hosszúsága és mélysége és magassága az Isten jóvoltának,** ¹⁹ És megismerjete a Krisztusnak minden ismeretet felülmúló szeretetét, hogy eképpen beteljesedjete az Isten egész teljességéig.

Az esetleges böjt is e szeretet megismerésének, felfedezésének egyik eszköze lehet! A testet háttérbe szorítva válhatunk lelkiileg érzékenyebbé Isten szeretetére, Lelkének rezdülésére és az ő lényének elképesztő dimenzióinak mélységére!